

korte mededelingen

Kleine Mantelmeeuw in Wassenaarse kolonie

Tussen 1948 en circa 1955 zijn er in de meeuwenkolonies van Meijndel bij Wassenaar vermoedelijk jaarlijks eieren van de Kleine Mantelmeeuw overgebracht naar nesten van de Zilvermeeuw. Het aantal broedparen van de Kleine Mantelmeeuw varieerde in die tijd van 1 tot 5. De Zilvermeeuw was talrijk: totaal circa 1500 paren. Het doel van dit 'onderstoppen' was vermoedelijk te komen tot een snellere aantalstoename van de toen zeldzame Kleine Mantelmeeuw. Gezien de aantallen broedparen kan het aantal verplaatste eieren echter niet meer dan enkele tientallen hebben bedragen.

Het overbrengen van deze eieren naar een andere meeuwensoort is om meer redenen af te keuren.

- Het gedrag van Kleine Mantelmeeuwen die door 'pleegouders' zijn grootgebracht zal anders zijn, ook in hun voortplantingsperiode. Omdat ze de Zilvermeeuw als hun soortgenoten kunnen zien. Juist omdat de Zilvermeeuw nauw verwant is aan de Kleine Mantelmeeuw wordt de kans op onnatuurlijke kruisingen groter. Een onnatuurlijke vermenging van deze twee soorten is uit overwegingen van natuurbehoud ongewenst.
- Door het weghalen van eieren bij de Kleine Mantelmeeuw, zal deze bij gaan leggen hetgeen tot gevolg heeft dat de natuurlijke aantalsveranderingen beïnvloed kunnen zijn. De mogelijkheid om door tellingen en onderzoek de (her)vestiging van de Kleine Mantelmeeuw in aanwezigheid van Zilvermeeuwen zuiver te kunnen volgen en te documenteren is hierdoor in de beginfase verstoord.

Voor de kolonies in Meijndel kan echter aan bovenstaande het volgende ter relativering worden opgemerkt. Hierbij zijn resultaten van het Meeuwenonderzoek Meijndel gebruikt.

Vanaf 1963 zijn de aantallen broedparen van beide meeuwensoorten per terreingedeelte nauwkeurig geteld. Door dit telwerk en verder onderzoek zijn broedparen en nesten regelmatig en intensief beschouwd. Hierbij is geconstateerd dat er kruisingen nauwelijks voorkwamen en dat intermediair gekleurde meeuwen bijna niet voorkwamen. De conclusie dat blijvende vermenging van deze soorten niet voorkomt lijkt dan ook gerechtvaardigd.

Bij beschouwing van het aantalsverloop valt op dat dit na een toename in 1965 plotseling een laagtepunt bereikte met 16 paar voor de Kleine Mantelmeeuw. Vanaf dat jaar nam het aantal exponentieel toe met een factor van circa 1,28 per jaar.

Het aantal jongen is voor 1963 mogelijk met

meerdere tientallen verhoogd, dit aantal moet nog verminderd worden met de sterfte gedurende de drie jaar die voorafgaan aan hun voortplantingsperiode. Ook de jongen van eventuele kruisingen hebben een lagere overlevingskans. Moch de resultante een positief aandeel hebben geleverd in de eerste aantalstoename dan zal door de terugval van 1965 het absolute aandeel en het relatieve aandeel in het aantalsverloop nog meer verminderd zijn. Het startpunt van de exponentiële groei ligt dan mogelijk enkele broedparen hoger, omdat echter na 1965 geen eieren meer overgeplaatst zijn kan de exponentiële groei zelf hierdoor echter niet beïnvloed zijn.

■ Korte mededeling van het Meeuwenonderzoek Meijndel, projectleider E. Wanders, Duinwaterleiding van 's-Gravenhage, postbus 710, 2501 's-Gravenhage, 070-894901.

Zie ook 'Het Vogeljaar' 30 (3) : 168.

Kokmeeuw en Zilvermeeuw zijn volgens Natuurbeschermingsraad het niet waard om te beschermen

Kokmeeuw, Zilvermeeuw en Spreeuw dienen voor de periode 1 januari 1982 t/m 31 december 1984 te worden aangewezen als onbeschermde vogelsoort. Dit standpunt heeft de Natuurbeschermingsraad ingenomen in een advies aan de minister van landbouw en visserij over de toepassing van artikel 2 van de Vogelwet 1936. Dit artikel maakt het mogelijk, een beperkt aantal vogelsoorten voor een bepaalde tijd van de bescherming van de Vogelwet 1936 uit te sluiten.

Sinds 1 januari 1979 was slechts de Spreeuw ingevolge deze bepaling als onbeschermde soort aangewezen.

Aanleiding tot het standpunt van de Raad vormt de constatering dat Kokmeeuw en Zilvermeeuw schade veroorzaken, niet alleen aan de landbouw maar ook aan veel natuurterreinen in ons land. Op grond hiervan zijn deze beide soorten niet beschermingswaardig, aldus de raad.

Voorts acht de raad het uitkeren van vergoedingen voor deze schade niet in overeenstemming met een zorgvuldig gebruik van de voor het natuurbehoud beschikbare financiële middelen.

■ Persbericht no. 482 (23 december 1982) van de Natuurbeschermingsraad.

Spreeuw onbeschermd

Minister Ir. G. Braks (landbouw en visserij) heeft op advies van de Natuurbeschermingsraad de Spreeuw voor de periode van 1 januari 1983 tot en met 31 december 1984 opnieuw onbeschermd verklaard.

Voor het schieten van Spreeuwen is nodig een jachtakte of een Vogelvergunning G. Deze vergunning kan bij het Ministerie van

Landbouw en Visserij worden aangevraagd door middel van een formulier dat bij de hoofden van plaatselijke politie verkrijgbaar is. Voor het schieten van Huismussen geldt overigens hetzelfde. Deze soort was op grond van de Vogelwet 1936 al onbeschermd verklaard voor onbepaalde tijd.

De Natuurbeschermingsraad heeft geadviseerd ook de Zilvermeeuw en de Kokmeeuw buiten de bescherming van de Vogelwet 1936 te stellen. Daarover is echter nog geen beslissing genomen. Deze vogelsoorten blijven dus vooralsnog beschermd en het jagen erop is verboden.

■ Persbericht no. 489 (29 december 1982) van het Ministerie van Landbouw en Visserij.

Grondeigenaar heeft faunabeheer in eigen hand

'Het faunabeheer, zoals dat zijn basis vindt in de Jachtwet, is in feite geprivatiseerd. Dat betekent dat de jachthouder, als jachtgerechtigde, een bepaalde vrijheid, met een daaraan verbonden verantwoordelijkheid ten opzichte van dat beheer wordt gelaten. De artikel 53-vergunning vormt een uitzondering op dit systeem. En hoewel regels niet kunnen bestaan zonder uitzonderingen, mogen deze uitzonderingen die regels niet gaan overheersen. Dit dreigde met de in het verleden verleende vergunningen wel te gebeuren'.

Aldus mevr. K.E. Pop-Schuitmaker, adjunct-directeur van het Faunabeheer van het Ministerie van Landbouw en Visserij op 10 februari 1983. tijdens de jaarvergadering van de Nederlandse Boerenjagersvereniging te Raalte. Iedere grondeigenaar (die in de Jachtwet wordt gevat onder het begrip grondgebruiker) kan in beginsel vrijelijk kiezen of hij het jachthouderschap zelf wil houden of niet. Grondeigenaren kunnen dus - al dan niet gezamenlijk - zelf het jachtrecht volledig uitoefenen. Zij hebben dan in ieder geval het voorkomen en bestrijden van wildschade in eigen hand.

Hiervoor moet echter aan twee eisen worden voldaan: ten eerste moet het jachtrecht zich uitstrekken over een aaneengesloten oppervlakte van tenminste 40 hectare en ten tweede moet de grondeigenaar - om in het bezit te komen van een jachtakte - het jachtexamen met goed gevolg hebben afgelegd.

Een grondeigenaar en ook een grondgebruiker - als deze een ander is dan de grondeigenaar en deze laatste zelf het volledige jachtrecht heeft gehouden - hebben de mogelijkheid een derde in te schakelen, en hem een schriftelijke vergunning te geven om met het geweer te jagen op bepaalde wildsoorten (Konijnen, Eksters, kraaien en dergelijke).

Een dergelijke vergunning kan echter maar voor een jaar verleend worden.

Bovendien is zo'n vergunning pas geldig indien deze betrekking heeft op tenminste 40 hectare aaneengesloten grond.

Jachtexamen

Voor beide mogelijkheden voor de grondgebruikers om hun jachthouderschap gestalte

te geven is het nodig dat het jachtexamen met goed gevolg is afgelegd. Dit omdat het uit het oogpunt van het faunabeheer van het grootste belang is dat de jacht in Nederland door vakkundige personen wordt uitgeoefend.

■ Persbericht no. 47 (10 februari 1983) van het Ministerie van Landbouw en Visserij.

Belaagt de Bunzing de 'vogels'?

Bij deze mijn ondervindingen met Bunzing en Wezel in relatie tot vogels naar aanleiding van uw bericht in Het Vogeljaar 30(6) : 344.

Mij bleek dat de Bunzing inderdaad op vogels jaagt. Ik heb in het verleden herhaaldelijk meegemaakt, dat deze dieren volières binnendrongen en er op een verschrikkelijke manier in huis hadden gehouden. Het betrof altijd jonge dieren. Deze kwamen mijns inziens op muizen/ratten af, die op hun beurt werden aangetrokken door het voedsel van voornamelijk zaadetende vogelsoorten.

Het blijkt (zoals ik dat bij Wezels vaak heb gezien), dat deze eenmaal in een voliëre (afgesloten ruimte) steeds opnieuw reageren op de paniek/vluchtreactie van de vogels en op hun vlucht (als bij een reflex) reageren door aanvallen: het gevolg is dat er meer exemplaren gedood worden dan strikt voor de voeding nodig is.

Een geval herinner ik mij bijzonder, dat was ten tijde van de strijd op Nieuw-Guinea (nu Irian Jaya genaamd). Toen arriveerden vele honderden Roodvleugelparkieten (*Aprosmictus e. erythropterus*) uit dat land. Voordien was dat niet mogelijk. Maar zoals altijd, als ergens een politiek conflict met geweld wordt opgelost, maken handelaren en stropers van de gelegenheid gebruik om allerlei dieren, die veel opbrengen, te vangen en middels smokkelwegen naar de 'klant' te brengen.

In één zo'n voliëre (aan de rand van een hakhoutbosje) bevonden zich vele tientallen Roodvleugelparkieten. Kort na de gebruikelijke inspectie (circa een half uur) was een bunzing-familie in de voliëre binnengedrongen: letterlijk alle vogels waren gedood en (zoals later bleek) naar het nest gebracht.

Ook met Wezels heb ik, wat dat betreft, veel ervaringen opgedaan. Zo zag ik eens hoe een volwassen Bruine Rat werd aangevallen door een Wezel. De Wezel bespiedde, al op en neer gaande met zijn staartje, doodstil de rat en viel plots aan. Deze rat zat als gefixeerd stil. Toen begon het gevecht, de Wezel kreeg geen houvast op de grotere rat die zich op een bewonderingswaardige manier verdedigde. Zo rolden ze beiden in het vuur van het gevecht zelfs tot op mijn schoenen. Bij wijze van proef veranderde ik herhaaldelijk stilletjes van plaats, maar daar reageerden ze niet op. Het gevecht ging door! Totdat ze beide op het zelfde ogenblik mij in het oog kregen en ras verdwenen. Vlak daarna zette ik een zogenaamde 'loper', waarin vier Violet Grasparkieten zaten, op de grond. Toen kwam de Wezel terug, herhaalde de zelfde aanvalstactiek,

maar vond het blijkbaar toch niet veilig genoeg en ging op zijn gemak op zoek naar andere prooi.

Voorals Wezels, die een voliére binnendringen, kunnen mijns inziens niet anders dan iedere keer opnieuw reageren op in paniek opvliegender en langs het gaas afglijdende vogels. Onlangs dacht ik nog aan genoemd verschijnsel met betrekking tot Vossen. Jagers beweren namelijk, dat Vossen soms erg huishouden onder hoenders en eenden. Maar zelden hoor je iets over het mechanisme dat hiertoe leidt. Zouden ook zij het slachtoffer zijn van de zelfde aanvalsreflex en daardoor meer dieren doden dan zij nodig hebben als voedsel? (Immers in een afgesloten ruimte kunnen prooidieren nu eenmaal niet vluchten en zich aan de waarneming van de predator onttrekken).

Tot slot: als de Bunzing in volièren had huisgehouden betrof het altijd jonge dieren of een familie. Ik wijt dit aan onervarenheid of aan ouderdieren die jongen leren jagen. Wezel en Bunzing zijn gemakkelijk te weren van goede moderne volièren, evenals andere dieren die men er niet wil hebben.

Ik meen dat de Bunzing (-en Wezel) een noodzakelijke functie vervult in het door mevrouw J.M. Wallage-Drees in 'Huid en Haar' 1 (4) : 153-156 beschreven biotoop. Veel zou er aan de stand verbeteren als plantsoenendiensten in steden zich wat meer aantrokken van het belang van het behoud van ruigten langs slootkanten en in plantsoenen.

■ Pierre Maréchal, Lyonhof 1, 5627 GG Eindhoven.

Waarnemingen aan Grote Kruisbek en Haakbek binnen tien dagen te Den Haag

Op 24 januari 1983 kwam ik in de Bosjes van Poot in de dennen 5 Grote Kruisbekken tegen (1 wijfje, 2 mannetjes, de rest verborgen). Ik kon ze een minuut of vijf vanaf tien meter met de kijker bewonderen en vooral beluisteren. De roepen waren totaal anders dan van de gewone Kruisbek, die ik zeer veel gehoord heb. Het was zonnig weer. Het geluid was 'tjuup-tjuup' gevolgd door 'tjiej-tjiej', de ie een zeer melodieuze tweeklank (niet weer te geven). Dit is niet in overeenstemming met wat de meeste vogelboeken zeggen, het minst met Kist die zegt: 'Geluid als van Kruisbek'. Wel echter met het grote Finse vogelboek van prof. Pekka Nuorteva, die aangeeft: 'pu pi puu pi'. Na studie van het boek 'Pine Crossbills' van Desmond Nethersole-Thompson, die een heel hoofdstuk (18 bladzijden) aan de geluiden van alle kruisbekken wijdt, lijkt het me toe, dat het inderdaad Finse vogels zijn geweest. In Noorwegen en Zweden roepen ze anders. Ook de Schotse Kruisbek, sedert kort tot volle soort gepromoveerd, roept anders.

Op 2 februari 1983 nam ik in het zelfde duinbos een wijfje Haakbek waar. Zij rustte slechts kort in gemengd bos (dennen + loofhout) en vloog toen verder in zuidwestelijke richting. Zonder geluid. Vermoedelijk hebben beide soorten min en meer de zelfde reden gehad, om uit te zwermen van hun broedge-

Grote Kruisbek, Kennemerduinen, 8 januari 1983.

Foto: Hans Schouten GDT.

bied: gebrek aan voedsel (misoogst den-
nen?).

De volgende morgen was ik voor dag en dauw
ter plaatse aanwezig (elke vogel begroet in de
regel de dag met wat roepen). Tien minuten
vóór zonsopgang floot de Haakbek luid 'tuu-
tuu tuu-tuu' (laag). De vogelboeken geven di-
verse notities van zijn geluiden. Het zedelige
'De vogels van Sovjet-Rusland' van Dementiev
e.a. geeft het beste weer, wat ik hoorde:
'De roep is een laag, kort, melodieus gefluit
lijkend op, maar korter en minder klankrijk
dan de roep van de Goudvink'. De laatste
wordt in de regel met 'djuu' weergegeven.
Het Noorse standaardwerk van Haftorn 'Nor-
ges Fugler' zegt hetzelfde als Dementiev.
Maar volgens Haftorn beschikken Haakbek-
ken over meer roepen.

■ D.A. Vleugel, A. de Haenstraat 53, 2563 BR Den Haag.

Bols Snippen Club opgeheven

Sinds 1949 bestaat de Bols Snippen Club en
werden reeds ruim 1500 jagers lid van deze
exclusieve club. 'Ze vormen een selecte groep
schutters, die zich met geluk en bekwaam-
heid het lidmaatschap waardig toonden', zo
zegt een Bols-reclame.

De club accepteert diegene, die een doublet
Houtsnippen heeft geschoten in aanwezig-
heid van twee getuigen. Deze 'prestatie' moet
plaatsvinden gedurende de periode herfst/
winter met een dubbelloops jachtgeweer. On-
der het doublet verstaat de club het schieten
van twee Houtsnippen binnen enkele secon-
den zonder de kolf van het geweer van de
schouder te nemen.

Het lidmaatschap is gratis en verleent een zil-
veren speldje en een speciaal voor de Bols
Snippen Club (Bols Woodcock Club, Club de
bécassiers de Bols, Bols Schnepfen Club)
ontworpen groene das met het club-embleem.
De gegadigden moeten een verklaring zen-
den, ondertekend door zijn ooggetuigen, met
vermelding van datum en jachtvereniging,
waarvan hij lid is. De data van elk volgend
doublet Houtsnippen zullen in het speldje
worden gegraveerd. Bij het vijfde doublet ont-
vangt men een speciaal speldje.

Voor regelmatige gebruikers van Bols-pro-
ducten zijn gratis tableau-kaarten beschik-
baar, aan te vragen bij de Erven Lucas Bols te
Amsterdam.

Later werden alleen leden van de Koninklijke
Nederlandse Jagersvereniging of van de Ne-
derlandse Vereniging van Jachttopzichters
toegelaten. Onder ongeveer de zelfde voor-
waarden konden de schutters in andere lan-
den toetreden tot de Bols Snippen Club, ter-
wijl ook voor het eerste doublet een tweeliter-
kruik Bols ZO genever of 2 flessen Bols Sloe
Gin werd uitgelooft, terwijl een volgend dou-
blet met nog één liter werd beloond.

Op ons verzoek om nadere inlichtingen over
deze Bols Snippen Club kreeg Jaap Taapken
het volgende antwoord, gedateerd 8 februari
1983:

Zeer geachte heer Taapken,

Wij refereren aan uw brief gericht aan de Bols Snippen Club
van 18 januari j.l., waarin u om nadere informatie met betrek-
king tot de club verzoekt.

Hierbij delen wij u mede, dat na overleg met het bestuur van
de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging, met wie wij
aan het eind van de veertiger jaren de Bols Snippen Club
hebben opgericht, thans is besloten een eind te maken aan
het voortbestaan van deze club.

Aangezien het aantal aanvragen voor het lidmaatschap
sinds 1978 drastisch was verminderd, werd reeds geruime
tijd geleden het nut van de Bols Snippen Club ter discussie
gesteld.

De laatste jaren is het aantal aanvragen vanuit Nederland
zelfs gedaald tot minder dan tien per jaar.

Daarom zal aan het bestaan van de Bols Snippen Club, waar-
voor wij overigens sinds 1970 geen enkele reclame-activiteit
hebben ontplooid, mede gezien het feit dat is gebleken, dat
ook de belangstelling in het buitenland sterk is afgenomen,
met ingang van heden een eind worden gemaakt.

Immiddels verblijven wij, hoogachtend Bols Nederland B.V.,
w.g. M.A. Strumphler. Hoofd Public Relations. 8 februari
1983.

Het is ons bekend dat vele Nederlandse ja-
gers de laatste jaren hebben afgezien van het
jagen op Watersnip en Houtsnip uit natu-
rbescherminsoverweging. Toch zal de jacht
op deze twee steltlopersoorten nog zo lang
voortduren totdat deze voor goed zal worden
gesloten.

Redactie.

Jonge Oehoes krijgen vrijheid

Al sedert 1973 levert Artis regelmatig jonge
Oehoes aan de Westduitse 'Aktion zur Wie-
dereinbürgerung des Uhu', en in augustus
1982 werd het aantal aangeleverde uilen met
nog eens vier exemplaren op een totaal van
vijftientwintig gebracht. De Oehoe is in heel
West-Europa buitengewoon zeldzaam
geworden, en de 'Aktion zur Wiedereinbür-
gerung' (gevestigd in Nideggen, een plaatsje
tussen Aken en Bonn) stelt zich ten doel bos-
rijke natuurgebieden als Eifel en Hartzge-
bergte opnieuw met deze prachtige grote vo-
gels te bevolken. Daartoe gaan jonge exem-
plaren, die met regelmaat in dierentuinen
worden uitgebroed en grootgebracht, op tran-
sport naar Nideggen, waar ze in een reusach-
tige buitenvolière langzaam maar zeker leren
hun eigen prooi te bemachtigen. Zijn ze daar
eenmaal toe in staat gebleken, dan kunnen ze
zonder veel risico in de vrije natuur worden
uitgezet.

Dat deze actie een redelijk succes heeft blijkt
uit het feit dat uit Eifel en Harz al regelmatig
meldingen komen van in het wild geboren
jongen - wat hoop geeft op een goede toe-
komst voor de nu vier maanden oude Oehoes
uit Artis.

Kauwtjes exploiteren tamme kastanjabomen

Dat Kauwtjes noten zowel wal- en hazelnoten eten is uit diverse publicaties bekend. Soms wordt ook vermeld dat zij de noot onder één poot klemmen om hem te kunnen bewerken. Hoe Kauwtjes kans zien Tamme Kastanjes (*Castanea saliva Mill.*) te bemachtigen en opeten was gedurende een paar dagen in november 1982 bij kasteel Broekhuizen in Leersum te zien. Een paar ochtenden achtereen verscheen daar omstreeks de zelfde tijd een groepje van 6-10 Kauwtjes bij een Tamme Kastanjeboom waarin nog steeds een groot aantal bolsters hing. Een deel ervan stond open. Flapperend met de vleugels en moeizaam balancerend op de dunne takjes trachtten de dieren de kastanjes te pakken te krijgen. Het merendeel van de kastanjes viel omlaag. Hieraan werd geen aandacht geschonken. Degenen die een kastanje los kregen vlogen naar de dichtst zijzinde tak, klemden hem onder een poot om de vrucht vervolgens met een flink kauwen van de snavel open te hakken en door te slikken. Ook hierbij vielen veel kastanjes.

Al spoedig kregen de Kauwtjes door dat het lucratiever was om een andere dichtbij staande boom met kleinere bolsters te exploiteren. Hier ging veel minder verloren. Iedere ochtend, waarop dit foerageergedrag werd waargenomen, was er een Kauwtje, mogelijk steeds het zelfde exemplaar, dat met een kastanje in de snavel naar een dode boom vloog, hem daar tussen een spleet klemde en open hakte. Deze wijze van voedselzoeken duurde maximaal een uur, daarna werden de Kauwtjes de hele dag niet meer in die boom gezien. Andere Kauwtjes, bij elkaar minimaal 120 dieren, foerageerden op de graslanden en akkers in de omgeving.

■ Dick A. Jonkers, Jufferstrand 16, 3956 TT Leersum.

Zie ook 'Het Vogeljaar' 29 (5): 261.

Biotoopvernietiging als export-artikel

Naast molens, klompen en zuivel is vooral het vermogen water om te zetten in land één van de eigenschappen waarmee ons land internationale vermaardheid heeft verworven. Geen wonder dus dat Nederland optrad als gastland van het in 1982 gehouden internationale symposium 'Polders'. Ondertussen is het met de grote waterbouwkundige activiteiten binnen onze landsgrenzen voorlopig wel gedaan: de Oosterscheldewerken lopen, de Markerwaard ligt vooralsnog gevoelig en aan gedoe vóór de kust in de Noordzee valt nog niet te denken, al was het alleen maar om financiële redenen. Jammer dus om al die opgebouwde, in beide betekenissen van het woord 'kostbare' know-how ongebruikt te laten en waarom dan niet eens buiten onze grenzen gekeken naar wat daar nog allemaal drooggelegd en ingepolderd kan worden, desnoods in het ka-

der van zelf gefinancierde ontwikkelingshulp. Die potentiële projecten geïnventariseerd - en inmiddels heeft de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders (RIJP) dat gedaan - leveren een kaart op die waterbouwkundigen in de handen doet wrijven, maar die vogelbeschermers doet huiveren.

En al lang is het niet bij plannen alleen gebleven. Nederlandse vogelbeschermers krijgen in toenemende mate meldingen op tafel van droogleggingen en/of inpolderingen van meren, moerassen en delta's waarin Nederlanders de hand hebben. Hierbij is de ornithologisch vermaarde Donaudeelta, waarin 100.000 ha ontgonnen gaat worden waarbij de RIJP betrokken is. Maar ook gaat het om gebieden waarvan voorlopig alleen maar bekend is dat er veel watervogels broeden, dan wel pleisteren.

Nederlandse vogelbeschermers plegen duchtig de trom te roeren als ergens buiten de grenzen terreinen ontmanteld dreigen te worden. Indien dan blijkt dat zulks gebeurt met Nederlandse know-how en/of Nederlands geld, valt het niet mee tegenover de desbetreffende autotochtone vogelbeschermers de juiste woorden te vinden om de affaire uiteen te zetten. En evenmin zal het voor onze Nederlandse vogelbeschermers meevallen om armlastig Die Haag er toe te bewegen haar departementen niet langer te laten optreden als wereldwijde wetlandvernietigers.

G.L.O.

6e Internationale Conventie van Wereld Fazanten Organisatie

Van 22 t/m 24 oktober 1981 werd er door de World Pheasant Association voor de 6e keer een conventie gehouden. Dit maal vond de samenkomst voor het eerst sinds de oprichting in 1975, buiten Engeland plaats. Diverse sprekers hielden interessante lezingen over onder andere het herintroduceren van de Cheerfazant (*Catreus wallichii*) in het Margalla Hill National Park in Pakistan. Door de spreker, de Engelse ornitholoog M. Ridley werden acht weken doorgebracht in het reservaat om het gedrag en de overlevingskansen van de jonge vogels die waren geboren uit de eieren die vanuit Engeland overgevlogen waren naar Pakistan en daar onder kunstmatige omstandigheden waren uitgebracht en hun eerste levensweken hadden doorgebracht, te bestuderen. Tevens werd de verspreiding van de vogels over de verschillende gebieden met behulp van radiozenders nagegaan.

Ook werd een lezing gehouden over het houden van de diverse soorten ruigpoothoenders (*Tetraoniden*) in een groot omheind gebied waardoor deze zo voor ziekten gevoelige dieren geobserveerd konden worden en ze op een zo natuurlijk mogelijke wijze tot voortplanting konden komen. Ook werden er lezingen gehouden over diverse aspecten van de avicultuur en de veterinaire kanten daarvan.